

første Aar lykkedes det end ikke Regeringen at formaa Landstinget til at føre Forslagene frem til 2den Behandling; i det andet Aar vedtog Landstinget saadanne Ændringer i Regeringens Forslag, at de bleve uantagelige for Folketinget. Hvorvidt Regeringen nu i det 3dje Aar vil have bedre Held med sig — ja dette er i høj Grad at haabe, men jeg ved egentlig ikke, at der foreligger noget, som berettiger til at antage, at et saadant Haab er synderlig vel begrundet. Imidlertid. Forhandlingerne om disse Reformforslag, de vigtigste, som for Øjeblikket foreligge, falder uden for Budgetbehandlingen. Det, som vi her have at overveje, er derfor i det væsentlige kun, hvor langt vi kunne gaa med vore Udgifter uden Hensyn til den Kreds af Indtægter, som nu en Gang staa til vor Raadighed. Vore finanspolitiske Betragtninger ved Budgetbehandlingen blive da væsentlig ikke andet end Finansstatistik. Højt regnet bliver der Anledning til Overvejelser om, i hvilket Omfang det er forsvarligt at paatage sig Udgifter, som nødvendiggøre Optagelse af Statslaan.

Med Hensyn til Udgifterne til Jærnbanevæsenet blev det i Gaar fremhævet, at disse Udgifter have en noget anden Karakter end Statsudgifterne i Almindelighed. Dette er naturligvis til en vis Grad rigtigt. Udgifterne til offentlige Arbejder ere eller skulde i alt Fald være fra Samfundets Synspunkt en Erhvervelse af et Aktiv. Men set fra Finansernes, fra Statskassens Synspunkt, kommer det an paa, hvorvidt dette Aktiv ogsaa virkelig giver en Indtægt. Dette er, som bekendt, i ringe Grad Tilfældet med vore Jærnbaner. Det sidste Statsregnskab er i saa Henseende lidet opmuntrende. Det ærede Medlem for Nykøbing (R. Claussen) fremhævede, at Statsregnskabet viser et Underskud af omtrent 5 Millioner. Dette Underskud hidrører dog fra, at Regeringen — efter min Mening fuldstændig rigtig — har undladt at udstede Statsobligationer for det Beløb, som Staten har givet i Tilskud til de forskellige private Baner, som anlægges i Henhold til Loven af 1894. Dette Beløb udgør omtrent 5,300,000 Kr., altsaa er der, om man vil, i Virkeligheden paa sidste Statsregnskab et Overskud af

300,000 Kr. Dette er saa meget mere interessant, som Finansloven for samme Aar viser et Underskud paa 990,000 Kr. Altsaa, uagtet Finansloven havde et beregnet Underskud paa henimod 1 Million, og uagtet der heri ikke var indbefattet de Udgifter, som opføres paa Finanslovens § 28 og heller ikke, det siger sig selv, hele den Kreds af Udgifter, som senere kom til ved Tillægsbevillingsloven og yderligere ekstra 1/2 Million, er der ikke desto mindre fremkommet et Overskud paa 300,000 Kr. Dette er et nyt Vidnesbyrd om den Ydekraft, som er i vore Indtægtskilder under normale Forhold. Fremgangen er, som alle vide, væsentlig at søge i Stigningen af de indirekte Afgifter, der i det forløbne Aar har indbragt 5 1/2 Million mere end beregnet. Naar vi derimod se paa Jærnbannerne, denne Kreds af Anlæg, i hvilke der er bundet en efter vore Forhold saa uhyre Kapital, og hvortil der knytter sig saa overordentlig stor finansiel og økonomisk Interesse, saa er Resultatet et helt andet. Det ærede Medlem for Møen (Bojsen) har allerede nævnt, at medens Overskuddet af Statsbanerne for et Par Aar siden var godt og vel 5 Millioner, er det nu i sidste Aar sunket til under 3 Millioner, hvilket svarer til en Forrentning af den Kapital, der opføres som indestaaende i Statsbanerne, af omtrent 1 1/3 pCt. Vi ere dermed komne længere ned med Udbyttet af Statsbanerne, end vi vare i den første Halvdel af 80erne, da det aarlige Overskud i Gennemsnit var over 3 1/2 Million, og vi ere i Henseende til Forrentning komne lige saa langt ned, som vi vare i den allergunstigste Periode, nemlig den sidste Halvdel af 80erne. Det ærede Medlem har med Rette fremhævet, at denne Nedgang naturligvis i væsentlig Grad skyldes de to i de senere Aar vedtagne Love: Takstloven og Ændringerne i Driftsloven. Men jeg ser ikke, at der er rimelig Grund til at vente, at Overskuddet i de kommende Aar vil blive større. Jeg tror ikke, at en Revision af Takstloven vil komme til at medføre en Forhøjelse af Taksterne, og jeg tror heller ikke, at den forestaaende yderligere Revision af Driftsloven vil medføre en Nedsættelse af Lønningerne. Det gøre vi